

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 7C/136/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614207855
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr.Ing. Anna Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2017:1614207855.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou Ing. Mgr. Annou Prikrylovou, v právnej veci žalobcu: Československá obchodná banka, a.s., IČO: 36 854 140, so sídlom Michalská 18, 815 63 Bratislava, zastúpeného advokátskou kanceláriou Malata, Pružinský, Hegeduš & Partners, s.r.o., so sídlom Prievozská 4/B, 821 09 Bratislava, proti žalovanej: R. o zaplatenie sumy 1.554,28 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobcu zamietá.

Žalovanej súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 04.07.2014 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 1.554,28 Eur spolu s úrokom vo výške 17,40 % ročne zo sumy 836,89 Eur od 21.06.2014 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.518,60 Eur od 21.06.2014 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu zdôvodnil tým, že dňa 18.11.2007 uzavrela žalovaná so spoločnosťou ISTROBANKA, a.s. (dňa 01.09.2009 zanikla spoločnosť ISTROBANKA, a.s. zlúčením so žalobcom) zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru a o vydanie a používanie platobnej karty Sphere card. Predmetom zmluvy bol záväzok právneho predchodcu žalobcu poskytnúť žalovanej úverový limit 20.000,- Sk (663,88 Eur) a povinnosť žalovanej poskytnuté prostriedky vrátiť. Žalovaná nedodrжала platobnú disciplínu, v dôsledku čoho žalobca určil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 20.04.2010 a vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy.

2. Žalovaná sa k žalobe napriek výzve nevyjadrila. Žaloba bola žalovanej doručená podľa ustanovenia § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku (C.s.p.).

3. Žalobca sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčast' ospravedlnil a súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Žalovaná sa na pojednávanie nedostavila pričom doručenie predvolania má vykázané dňom 16.03.2017 podľa ustanovenia § 112 C.s.p. Preto súd podľa § 180 C.s.p. konal v neprítomnosti strán.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru a o vydaní a používaní kreditnej bankovej platobnej karty a zľavovej karty Sphere card zo dňa 18.11.2007, obchodnými podmienkami, vyhlásením splatnosti úveru zo dňa 20.04.2010, sadzobníkom úrokových sadzieb, špecifikáciou pohľadávky zo dňa 18.02.2016, výpisom z účtu žalovanej, ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový a právny stav.

5. Zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru a o vydaní a používaní kreditnej bankovej platobnej karty a zľavovej karty Sphere card zo dňa 18.11.2007 súd zistil, že žalovanej bol poskytnutý

spotrebiteľský úver do výšky 20.000,- Sk (663,87 Eur) a žalovaná sa zaviazala splácať úver splátkami 5% aktuálneho zostatku + poplatky a úroky.

6. Z výpisu z účtu žalovanej za obdobie od 29.05.2010 - 01.02.2016, ktorý žalobca do spisu doložil, vyplýva, že v tomto období nedochádzalo k čerpaniu z účtu a nedochádzalo ani ku kreditným operáciám.

7. Listom zo dňa 20.04.2010 vyhlásil žalobca splatnosť celého úveru ku dňu 20.04.2010 z dôvodu nesplnenia si záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy. Dlžná suma bola vo výške 566,12 Eur a žalovaná mala uvedenú sumu zaplatiť do 5 pracovných dní od doručenia tohto oznámenia.

8. Zo špecifikácie dlžnej sumy zo dňa 18.02.2016 súd zistil, že dlžná suma 1.554,28 Eur pozostáva z istiny vo výške 836,89 Eur vyčíslenej ku dňu 20.04.2014, z úroku vo výške 535,- Eur vyčísleného ku dňu 20.06.2014, z úrokov z omeškania 35,68 Eur vyčísleného ku dňu 20.06.2014 a poplatkov vo výške 146,71 Eur. Ďalej žalobca v špecifikácii uviedol, že ku dňu 20.04.2010 bola určená predčasná splatnosť úveru.

9. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (účinného ku dňu 18.11.2007) na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

11. Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

12. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že strany uzavreli dňa 18.11.2007 zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru a o vydaní a používaní kreditnej bankovej platobnej karty a zľavovej karty Sphere card. Karta mala úverový limit 20.000,-Sk, ktorý mal charakter bezúčelového spotrebiteľského úveru, ktorý mohla žalovaná čerpať prostredníctvom úverovej karty a splácať a opätovne čerpať kontokorentným spôsobom maximálne do výšky úverového limitu. Touto kartou žalovaná vyberala hotovosť z bankomatov a platila za nakúpený tovar alebo poskytnuté služby prostredníctvom platobných terminálov. Súčasne sa zaviazala poskytnuté a čerpané peňažné prostriedky banke vrátiť spolu s úrokmi. Základná úroková sadzba bola stanovená na 17,40 % ročne. Žalovaná prestala uhrádzať pravidelné minimálne mesačné splátky na poskytnutý úver. Banka preto listom zo dňa 20.04.2010 vyhlásila splatnosť úveru.

13. Zmluva o úvere, na základe ktorej žalobca uplatňuje svoj nárok bola uzavretá dňa 18.11.2007. Podmienky uzavretia zmluvy o spotrebiteľských úveroch upravoval zákon č. 258/2001 Z.z. Citovaný zákon v znení aktuálnom v čase uzavretia zmluvy v § 3 ods. 1 upravoval definíciu veriteľa a v ods. 2 definíciu spotrebiteľa. Podľa § 2 písm. b) citovaného zákona za zmluvu o spotrebiteľskom úvere sa považuje zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Zmluva uzavretá medzi stranami je v zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. svojou povahou zmluvou o spotrebiteľskom úvere, pretože bola uzavretá medzi veriteľom - právnickou osobou, ktorá mala v predmete svojej podnikateľskej činnosti poskytovanie úverov a vydávanie platobných prostriedkov napr. platobných kariet a na druhej strane spotrebiteľom ako fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver, teda dočasne poskytnuté peňažné prostriedky na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme úveru. Spotrebiteľ sa zaviazal tieto vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Takisto zo zmluvy nevyplýva, že by sa jednalo o prípad upravený v ust. § 1 ods. 2 a 3 zákona č. 258/2001 Z.z., teda o prípad,

kedy nejde o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa tohto zákona. Zmluva uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným teda spĺňa charakteristiku štandardných spotrebiteľských zmlúv, ktorých základnou črtou je, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny pred ich uzavretím. Súčasťou zmluvy sú tiež všeobecné zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ nemôže ovplyvniť, pretože sú pripravené vopred a pre veľký počet spotrebiteľov. Z týchto dôvodov súd na uvedený právny vzťah použil ustanovenia o spotrebiteľskom práve a to konkrétne zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách §§ 52 - 54, t.j. právne normy spotrebiteľského práva. Uvedené je podstatné i z hľadiska, či v danom prípade otázku premlčania je potrebné posudzovať podľa ust. Občianskeho zákonníka, alebo Obchodného zákonníka. Pri tejto otázke súd uplatnil ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné. Na základe uvedeného súd otázku premlčania posudzoval podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Pre úplnosť súd ešte dodáva, že i keď v danom prípade došlo k uzavretiu zmluvy v novembri 2007, podľa prechodných ustanovení Občianskeho zákonníka k úpravám účinným od 1.1.2008 (§ 879j Občianskeho zákonníka) sa ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008.

14. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

15. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

16. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

17. Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01.05.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

18. Keďže žalobcom uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy, bol súd v zmysle § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. (ako orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy) povinný z úradnej povinnosti skúmať, či nedošlo k premlčaniu nároku žalobcu, a teda prihliadnuť na premlčanie ex offo, t.j. zo zákona (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Trnave vo veci sp. zn. 9Co/295/2013 zo dňa 19.08.2014, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 7Co/704/2015 zo dňa 30.06.2016), teda aj bez toho, aby sa žalovaný premlčania sám dovoľával. Právna úprava v ustanovení § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. bola zavedená zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.05.2014, pričom je potrebné zdôrazniť, že vo vzťahu k tejto právnej úprave neboli prijaté žiadne prechodné ustanovenia. Keďže toto ustanovenie je procesného charakteru, platí táto povinnosť odo dňa účinnosti citovaného zákonného ustanovenia, teda aj na právne vzťahy, ktoré súd v predmetnej veci posudzoval. Citované zákonné ustanovenie upravuje postup súdu pri rozhodovaní o nárokoch zo spotrebiteľských zmlúv, a to vo všetkých veciach, v ktorých bolo začaté súdne konanie a v čase účinnosti tohto ustanovenia nebolo vo veci ešte rozhodnuté (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/621/2014 zo dňa 24.9.2014, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/771/2014 zo dňa 17.12.2014 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 7Co/52/2015 zo dňa 18.05.2016). Ak by bolo úmyslom zákonodarcu odlišne upraviť posudzovanie právnych vzťahov, resp. nárokov zo spotrebiteľskej zmluvy (vrátane premlčania) vo veciach pred účinnosťou tohto ustanovenia, resp. zák. č. 102/2014 Z.z., toto by bolo obsahom prechodných ustanovení citovaného zákona, nakoľko problematiku začatých a neskončených konaní, ako aj účinky vykonaných procesných úkonov riešia prechodné ustanovenia. Platí základné pravidlo, podľa ktorého ak zákon neustanoví inak, platí nový zákon aj v konaniach, ktoré boli začaté pred jeho účinnosťou. Preto ak v čase rozhodovania súdu vo veci je účinné ustanovenie § 5b citovaného zákona, súd je povinný ho aplikovať, i keď sa súdne konanie začalo skôr, t. j. pred účinnosťou zákona.

19. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo vykonané. Premlčaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Účelom premlčania je tak jednak stimulovať subjekty k včasnému vykonaniu subjektívnych občianskych práv, jednak zamedziť tomu, aby dlžníci neboli ohľadom svojich povinností vystavení po časovo neurčitú dobu donucujúceho zákroku zo strany súdov.

20. Ako už bolo uvedené, predmetné ustanovenie je (súčasne) ustanovením procesným, keď orgánu rozhodujúcemu o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (a teda aj súdu) ukladá povinnosť prihliadať na premlčanie aj bez vznesenia námietky premlčania zo strany spotrebiteľa, a preto sa súd najskôr zaoberal možným premlčaním uplatneného nároku bez toho, aby skúmal samotnú existenciu subjektívneho práva žalobcu. Je potrebné uviesť, že premlčanie je kvalifikované uplynutie času, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo vykonané. Premlčaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu.

21. Z listu zo dňa 20.04.2010 vyplýva, že žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru ku dňu 20.04.2010. Skutočnosť, že došlo k zosplateniu, uviedol žalobca aj v špecifikácii žaloby. Súd mal teda preukázať, že úver sa stal splatným dňa 20.04.2010, teda trojročná premlčacia doba (z dôvodu aplikácie spotrebiteľského práva, resp. Občianskeho zákonníka z vyššie uvedených dôvodov) začala plynúť dňa 21.04.2010 a uplynula dňom 21.04.2013. Žaloba bola na súd podaná dňa 04.07.2014, teda v čase, keď bol nárok žalobcu v celom rozsahu premlčaný.

22. Nakoľko súd bol povinný aplikovať ustanovenie § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. ako procesnú právnu normu s poukazom na absenciu prechodného ustanovenia k tejto úprave, a teda bol povinný prihliadnúť na premlčanie nároku voči spotrebiteľovi ex offo, z úradnej povinnosti (v tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.05.2016 2MCdo 5/2015). Na túto skutočnosť prihliadol a dospel k záveru, že z dôvodu premlčania nároku žalobcu nebolo možné mu uplatnený nárok priznať, a preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Z týchto dôvodov sa súd podrobnejšie nezaoberal meritom veci, ale žalobu v celom rozsahu zamietol s poukazom na premlčanie. Za premlčané považoval súd aj uplatnené úroky z omeškania, keďže tvoria príslušenstvo pohľadávky a sledujú jej osud, z čoho možno usúdiť, že vedľajší úrokový záväzok sa premlčí najneskôr v rovnakej dobe ako hlavný peňažný záväzok.

23. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

24. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. V prejednávanej veci bola plne úspešná žalovaná a vzniklo jej právo na náhradu trov konania. Keďže žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila a iné trovy jej zo spisu nevyplývajú, rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č . 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok).